

IKEA se připojuje k boji proti věčným chemikáliím. Volání nevládních organizací po jejich zákazu ve spotřebním zboží podporuje víc než 120 firem

18.3.2025 - | Arnika

Iniciativa, do níž se zapojilo již 120 firem s celkovým obratem přesahujícím 186 miliard eur, vyzývá politiky, aby účinně regulovali PFAS a zároveň zabránili nahrazování zakázaných látek jinými, které mohou mít obdobné škodlivé účinky.

„Připojením se k iniciativě ChemSec chceme zdůraznit, že řešení problémů spojených s PFAS je klíčové nejen pro naše zákazníky, ale i pro celosvětovou ochranu zdraví a ekosystémů,“ okomentovala novou situaci Mirjam Luc, manažerka pro chemickou politiku společnosti IKEA.

Podle Jonatana Kleimarka, ředitele oddělení korporátní udržitelnosti v organizaci ChemSec, může aktivní účast firem, jako je IKEA, usnadnit interní přijetí opatření a zároveň zvýšit tlak na dodavatelský řetězec, aby se od PFAS postupně upustilo. IKEA již dříve oznámila, že do roku 2026 odstraní teflon (PTFE), jednu z věčných chemikálií, z vlastního dodavatelského řetězce. Podobně oznámila nedávno společnost Patagonia, že se jí podařilo nahradit PFAS v outdoorovém oblečení, byť bylo náročné najít vhodné náhrady, a od roku 2025 jsou již všechny jejich výrobky bez věčných chemikálií.

„Je evidentní, že i velké globální firmy začínají chápat, že nemohou dále vyrábět produkty obsahující nebezpečné věčné chemikálie. Tento vývoj vítáme a doufáme, že politici pochopí, že shoda mezi významnými globálními firmami a nevládními organizacemi představuje jasný signál veřejného zájmu, který by měl být naplněn,“ uvedla Karolína Brabcová, vedoucí kampaně Arniky Výrobky bez jedů. *“Současně jsme se občas setkali u menších českých firem s nedostatkem kapitálu a know-how na to, aby se jim podařilo PFAS z výroby vyřadit. Nemají jednoduše přístup k informacím o tom, které komerčně dostupné alternativy jsou vhodné a jednoduše aplikovatelné. I proto je pro ně univerzální zákaz těchto látek výhodnější, protože globální trh se na zákaz rychle adaptuje a náhrady jsou dostupnější i pro menší firmy,“* dodává Brabcová.

Věčné chemikálie představují závažné riziko pro lidské zdraví i životní prostředí, protože jsou extrémně stabilní a nerozkládají se v přírodě. Tyto látky se kumulují v organismech i v ekosystémech, což může vést k hormonálním poruchám, onemocněním jater, reprodukčním problémům, a dokonce i ke vzniku rakoviny. Znečištění, které způsobují, trvá desítky až stovky let, a ohrožuje tak nejen současné, ale i budoucí generace. Z těchto důvodů je nezbytné zavést přísná regulační opatření a zakázat jejich používání ve výrobě spotřebního zboží, aby byla ochráněna veřejná bezpečnost a kvalita životního prostředí.

V Česku bojuje proti věčným chemikáliím Arnika

Organizace Arnika se již řadu let věnuje problematice věčných chemikálií ve spotřebním zboží a domácnostech. Vydala například studii, která odhalila šokující množství rakovinotvorné látky PFOA v dětských bundách dostupných na českém trhu. V další studii prokázala znečištění věčnými chemikáliemi vody v Bangladéši, za které je odpovědný textilní průmysl. Na přítomnost PFAS v krvi testovala také české politiky, aby prokázala rozsah znečištění věčnými chemikáliemi v celé

společnosti. Zveřejnila také výzvu Výrobky bez jedů, která požaduje zákaz všech rizikových látek ve spotřebním zboží do roku 2029, a mohou ji podepsat i čeští občané.

Kromě tlaku na přijetí přísnější evropské legislativy, která ochrání zdraví lidí i životní prostředí však Arnika také aktivně školí české občany, jak se vyhnout věcným chemikáliím a dalším nebezpečným látkám v domácnostech. V rámci kurzu „Ambasador zdravé domácnosti“ se účastníci naučí provádět chemické audity svých domovů a získají praktické rady, jak omezit používání toxických čisticích prostředků, kosmetiky či spotřebního zboží a jak nahradit plasty a další materiály ekologičtějšími alternativami. Na kurzy, z nichž další proběhne v říjnu a listopadu 2025, se lidé hlásí prostřednictvím webu www.ceskobezjedu.cz. Spolu s dalšími organizacemi také Arnika zprovoznila webovou aplikaci CheckED, která lidem online pomůže odhalit, zda jsou doma vystaveni věcným chemikáliím a dalším toxickým látkám.

(Pro více informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče, Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942)

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/ikea-se-pripojuje-k-boji-proti-vecnym-chemikaliim-volani-nevlastnich-organizaci-po-jejich-zakazu-ve-spotrebnim-zbozi-podporuje-vic-nez-120-firem>